

Avšak to, že som sa obšírnejšie zaoberal s ustanovizňou kaučnej hypotéky v súvislosti s prejednaným právnym pravidlom, má aj iný dôvod. Chcem aj touto cestou vyvolať pozornosť justičnej správy na súrnu potrebu podrobného normovania tejto ustanovizne. Kaučná hypotéka je jedným z dôležitých pilierov úverového života, ktorý práve preto má byť pevným a uchráneným všetkých otrasov, ktoré by mohli vzniknúť z prípadného kolísania indikatúry. Keď sa v iných štátoch tvorí o hyp. záložnom práve zvláštny kodex a v tomto zákoníku sa venuje kaučnej hypotéke ľvi podiel, vtedy niekoľko riadkové ustanovenie § 65 poz. po-riadku ani u nás nemôže byť dostačujúce.

Podrobná úprava inštitúcie patrí do občanského zákoníka a k tomu by bola teraz pri príprave čl. obč. zákoníku i vhodná príležitosť. Bohužiaľ neobsahuje vydaná osnova o kaučnej hypotéke ani jediného § a dôvodová zpráva neuspokojuje ani tým, že úpravu tejto inštitúcie vyhradila snáď zvláštnemu zákonu. Osnova teda inštitúciu, k veľkej škode úverového života, takmer bagatelizuje. Istota hypotekárneho úveru a úplnosť zákoníka rovnako vyžadujú, aby tento nedostatok osnovy bol doplnený aspoň teraz v poslednej hodine.

Dr. Josef Frydrych, soudní rada v Litoměřicích:

Před novelisací občanského řízení soudního a řízení exekučního.

(Oblast práva uherského).

Ministerstvo spravedlnosti vypracovalo osnovu zákona o novelisaci některých ustanovení zákonů o soudní příslušnosti, o občanském řízení soudním, o řízení exekučním a o soudní organizaci. Zákon má nabýti účinnosti dnem 1. ledna 1936 a přispěti k urychlení civilního řízení ve všech zemích republiky.

Pokud jde o zemi Slovenskou a Podkarpatoruskou, obsahuje osnova tyto důležité změny dosavadních norem:

A) zákon. článek I. z roku 1911 se mění a doplňuje takto:

1. Před soudy okresní budou náležeti (§ 1 č. 2,2 písmeno i) spory o závazky z nemanželského zplomení, zejména spory alimentací, a vůbec veškeré spory o výživné, k němuž je někdo podle zákona povinen.

V zemích historických změněno obdobné ustanovení § 49 2 jur. normy.

2. § 7 má zníti:

Jestliže se jediná osoba nebo společníci ve sporu domáhají v jedné žalobě několika nároků, sčítají se tyto nároky dohromady. Je-li však v téže žalobě spojeno několik nároků, z nichž žádný nepřevyšuje hranici stanovenou pro věcnou příslušnost okresních soudů, je příslušným okresní soud, i když součet těchto nároků tuto hranici převyšuje. Obdobně zůstává obsazení soudu samosoudcem nedotčeno, nepřevyšuje-li žádný z nároků před něj vznesených částku 2.000 Kč. Žádá-li se přebytek, jenž vychází ze srovnání vzájemných pohledávek obou stran, rozhoduje úhrnná výše pohledávek, jichž se dovolává žalobce k odůvodnění žádaného přebytku.

Touto novelisací mají býti odstraněny nejasnosti, které vznikají při posouzení otázky přípustnosti kumulace.

V zemích historických jde o § 55 jur. normy.

3. § 55 v znění čl. VII. zák. č. 161/1921 a čl. I. zák. 123/1923 doplňuje se v tom smyslu že před samosoudce mohou býti úmluvou stran u kraj-ských soudů vzneseny i věci, které přesahují hodnotu 20.000 Kč. Řízení nemá býti více zmatečným, rozhodne-li místo samosoudce senát nebo místo senátu samosoudce. K vadnému obsazení soudu nesmí z moci úřed-

ni ani soud vyšší stolice přihlížeti, pokud jde o otázku, zdali měl rozhodovati samosoudce nebo senát.

V zemích historických upravuje se tím dosavadní předpis § 7a) jur. normy.

4. § 115 doplňuje se tak, že soud může povolit právo chudých také částečně.

V zemích historických doplněn tím § 65 c. ř. s. (zákon z 1. 8. 1895, č. 111 ř. z.).

5. § 118 odst. 3 a 4 se doplní ustanovením, že nepravdivé údaje v žádosti o udělení práva chudých budou pokutovány do 3.000 Kč a že ručí za nesprávné údaje nebo vědomé potvrzení nesprávných údajů žadatel a ten, kdo vědomě nesprávné údaje jako pravdivé potvrdil.

V zemích historických § 69 c. ř. s.

6. K § 119 bude připojen § 119a, dle něhož může soud při vyřízení věci straně požívající práva chudých uložit, aby zaplatila částky, které jí byly prozatimně prominuty, nabude-li přesvědčení, že jejich splacení nemůže ohrozit potřebnou výživu chudé strany a příslušníků její domácnosti.

7. § 182 bude znít tak, že bude jím recipován § 261 c. ř. s., totiž že žalobce může, namítá-li žalovaný nepřislušnost soudu, navrhnouti, aby soud pro případ, že by námitce vyhověl, postoupil žalobu soudu, uvedenému žalobcem. Soud musí vyhověti návrhu na postoupení žaloby, leč by byl také soud žalobcem uvedený patrně nepřislušný. Účinky zahájení sporu u soudu, který se prohlásil nepřislušným, neruší se tím, že spor byl postoupen jinému soudu. Nové jednání se provede za použití jednacího protokolu o prvním jednání a všech ostatních spisů sporu se týkajících přiměřeně podle §§ 242 a 285.

8. K § 237 odst. 2a připojí se třetí odstavce, dle něhož může jednání býti prohlášeno za skončené, třeba ještě nebyly provedeny všechny připuštěné důkazy, jde-li jen o provedení jednotlivých důkazů soudcem dožádaným aneb o důkaz spisy veřejných úřadů nebo veřejnými listinami a vzdají-li se obě strany jednání o výsledku tohoto dokazování. Soud může již skončené jednání znovu zahájit, sezná-li toho potřebu pro rozhodnutí.

V zemích historických bude tím pozměněn § 193 odst. 3 c. ř. s.

9. Aby se znemožnilo úmyslné protahování sporů, připojí se k § 431 další dva odstavce, že soud může na návrh nebo z úřední moci uložit zcela nebo částečně náhradu procesních nákladů té straně, která učinila přednes za okolností, z nichž soud nabyl přesvědčení, že je mohla uvésti dříve, a jestliže vyřízení sporu se tím zdrželo. To platí také o takových údajích a důkazech, které měla strana zvítězivší učiniti již v případném podání.

10. § 555 odst. 1 nahrazuje se ustanovením, že soud nebo soudce může sám vyhověti rekursu, jde-li o recurs proti usnesení, kterým soud není vázán, nebo proti trestnímu opatření, jímž je postižen svědek nebo znalec, proti výroku o nákladech nebo proti usnesení spor řídicí.

Ustanovení toto znamená značné ulehčení pro soudy rekursní, ježto odpadne značný počet útratových stížností.

11. § 588 doplní se ustanovením, že věřitel může, má-li za týmž dlužníkem několik pohledávek, žádati touž žádostí za platební příkaz, i když pohledávky nejsou mezi sebou ve skutkové nebo právní souvislosti. Vyžaduje se jen, aby nečinila žádná z nich více než 5.000 Kč.

V zemích historických mění se tím § 4 odst. a 5 zákona z 27. 4. 1873, č. 67 ř. z. o upomínacím řízení.

12. Podle § 589 bude příslušným k vydání platebního příkazu ten okresní soud, který by byl příslušný v případném sporu o pohledávku. Nelze vydati platební příkaz proti osobám neznámého pobytu.

B) Zák. čl. LX : 1881 o exekučnom řízení zůstane nezměněn až na § 93 odst. 1, ve znění čl. V. č. 17 zák. z 19. ledna 1928, č. 23. Dle této změny může exekuční soud povolit na návrh učiněný v žalobě (§ 92) odklad exekuce až do právoplatného rozhodnutí o žalobě. Povolení odkladu exekuce učiní se závislým na složení přiměřené jistoty navrhovatelem, která by vymáhajícímu věřiteli odkladem vznikla, jestliže osoba blízká dlužníku (§ 35 kon. ř.) nebo jiná osoba žijící s ním ve společné domácnosti podá vylučovací žalobu později než 14 dní po výkonu zabavení movitých věcí hmotných a jestliže neosvědčí, že mohla o výkonu exekuce zvědětí teprve krátce před uplynutím lhůty nebo po ní a že žalobu podala bez zbytečného průtahy nebo jestliže by odklad mohl ohrozití uspokojení vymáhajícího věřitele.

Tímto předpisem má býti čeleno svévolným vylučovacím žalobám.

V oblasti rakouského práva bude tím změněno ustanovení § 44. odst. 2 ex. ř.

C) Ustanovení čl. IV. zák. ze dne 11. prosince 1934, č. 251 budou takto doplněna:

Ve sporech projednávaných u okresních soudů, pro jejichž obvod není zřízen zvláštní pracovní soud, ani zvláštní oddělení pro pracovní spory, jsou strany povinny vyjádřit se před započatím jednání o tom, míní-li, že jde o spor pracovní. Neučiní-li takové prohlášení, bude spor projednáván podle ustanovení civilního řádu soudního. Učiní-li je a nemá-li soud důvodu o tom pochybovati, prohlásí usnesení, že spor bude projednáván podle ustanovení o pracovním soudnictví. Tomuto usnesení nelze odporovati. Má-li však soud pochybnosti, zdali jde o spor pracovní, nebo odporují-li si prohlášení stran, rozhodne především o otázce, zda jde o spor pracovní, při čemž mohou strany vyčkatí právomoc rozhodnutí o této otázce. Tím se znemožní, aby řízení bylo případně po skončení jednání před soudem vyšší stolice jako zmatečně zrušeno, jak se nyní často stává. Krajský jako rekursní soud rozhoduje o opravném prostředku do rozhodnutí o tom, zda jde o spor pracovní, v tříčlenném senátě, složeném ze soudců z povolání. Bylo-li rozhodnutí takové v první instanci pojato do rozhodnutí, kterým jest spor vyřízen, buď v tříčlenném senátě nejprv rozhodnuto o tom, zda jde o spor pracovní.

Ustanovení § 7a odst. 5 a 6. jur. normy ve znění čl. I., č. 1 tohoto zákona u stanovení § 55 posledních dvou odstavců c. ř. s. uh., ve znění čl. VI., č. 3 tohoto zákona má platiti i pro spory projednávané před účinností tohoto zákona, pokud odvolací soud o odvolací ještě nerozhodl.

Dr. Th. Nussbaum, sen. pres. N. S. a Jan Soukup, rada N. S.:

Rozhodnutia Najvyššieho súdu: trestné.

K § 222 trz.:

Viacnásobné naliehanie na svedka, aby krive svedčil, vyčerpáva pojem »usilovania« v smysle § 222 trz., a to i bez sľubu majetkového prospechu alebo inej výhody a môže mať vliv na rozhodnutie svedka, aj keď svedok nie je mravne alebo hmotne odvislý od páchatela. (Zm IV 402/1934, z 25. apríla 1935.)

K § 278 trz.:

Za zločin vraždy podľa § 278 trz. nelze uložiť vedľajší trest straty práva volebného do obcí. (Zm IV 665/34, z 11. marca 1935.)

K §§ 279 a 284 trz.:

Matka mimo manželstva narodeného dieťaťa, ktorá hneď po porode navedie druhú osobu, aby usmrtila jej novorodené dieťa, a táto čin prevedie, je návodkyňou k zločinu usmrtenia dieťaťa podľa §§ 69, čís. 1, 284